

Alla mainittu asiakirja on allekirjoitettu Espoon sähköisen allekirjoituksen palvelussa. Voit varmistaa Adobe Acrobatilla sähköisen allekirjoituksen eheyden.

Allekirjoitettu asiakirja:

Espoon kaupunginmuseon lausunto Espoo-Hista ratasuunnitelmasta.pdf

Allekirjoituksen liiteluettelo löytyy seuraavalta sivulta

Allekirjoittajat:

Nimi

Eetu-Sakari Aarnenpoika Sorvali
Marja-Riitta Kela

Allekirjoitustapa

Strong, MobileID FI
Strong, MobileID FI

Allekirjoituspäivä

2025-04-29 08:45
2025-04-29 13:17

Tämä asiakirjapaketti sisältää:

- Etusivun (tämä sivu)
- Alkuperäiset asiakirjat
- Sähköiset allekirjoitukset asiakirjaan integroituna

Tämä tiedosto on digitaalisesti sinetöity.
Sinetöinti takaa tiedostoon sisältyvän
asiakirjan alkuperäisyyden.

Allekirjoituksessa liitteenä olevat asiakirjat:

Tämä asiakirjapaketti sisältää:

- Etusivun
- Alkuperäiset asiakirjat
- Sähköiset allekirjoitukset asiakirjaan integroituna

Tämä tiedosto on digitaalisesti sinetöity.
Sinetöinti takaa tiedostoon sisältyvän
asiakirjan alkuperäisyyden.

ALLEKIRJOITETTU ASIAKIRJA ALKAA SEURAAVALTA SIVULTA >

Länsirata Oy
Riitta Heliö
Ympäristö- ja vastuullisuuspäällikkö
Vaisalandie 2-8
02130 ESPOO

Viite: TRAFICOM/41216/05.02.03.02/2025

Espoon kaupunginmuseon lausunto Espoo-Hista ratasuunnitelmasta

Länsirata Oy on 1.4.2025 pyytänyt Espoon kaupunginmuseon lausuntoa Espoo-Hista ratasuunnitelmasta. Suunnitelma on osa Turun tunnin juna -suunnitteluhanketta.

Espoon kaupunginmuseo hoitaa museolain 314/2019 mukaista alueellisen vastuumuseon kulttuuriympäristötehtävää Espoon kaupungin alueella. Kaupunginmuseo kommentoi hanketta rakennetun kulttuuriympäristön, -maiseman ja arkeologisen kulttuuriperinnön osalta. Kaupunginmuseo on aiemmin lausunut hankkeeseen liittyen 11.10.2010, 20.1.2020, 4.1.2021, 1.10.2021 sekä osana Espoon kaupungin lausuntoa 6.2.2023 ja 25.3.2024.

Yleiset huomiot

Ratasuunnitelman suunnitelmaselostuksessa sekä siihen liittyvässä Maisema ja kulttuuriperintö -erillisraportissa kulttuuriympäristöön- ja maisemaan kohdistuvat vaikutukset on kuvattu museon mielestä selkeästi. Vaikutusten lieventämiseksi esitetyt toimenpiteet ovat oikeasuuntaisia, mutta suurelta osin vielä vailla yksityiskohtia. Näiden toimenpiteiden tarkemmassa suunnittelussa tulee olla yhteydessä Espoon kaupunginmuseoon.

Espoonjokilaakso, Suuri Rantatie

Ratasuunnitelman vaikutukset Espoonjokilaakson maakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen ovat suuret. Lisäksi keskiajalle periytyvän Suuren Rantatien linjausta on tarkoitus muuttaa ratasuunnitelman mukaan niin, että korvaava tielinjaus kulkee 400 metrin matkalla rautatietunnelin suuaukon päällä. Käytöstä poistunut tieosuus jää osin huolto- ja pelastustieksi.

Suuri rantatie ei ole lain suojaama kiinteä muinaisjäänös eikä varsinaista kajoamislupaa sen poistamiseen tarvita. Neuvotteluissa ja museon aiemmissa lausunnoissa on kuitenkin korostettu tien rakenteiden tutkimuksen merkitystä arkeologisen tiedon turvaamiseksi. Tutkimusten tullessa ajankohtaisiksi, tulee niiden toteuttamistavasta neuvotella Espoon kaupunginmuseon kanssa.

Myntinmäki

Myntinmäen alueella suunniteltu ratalinja kulkee muinaismuistolaila (295/1963) suojeltujen kiinteiden muinaisjäännösten Hemängsberget 1 (mj. rek. 1000031163) ja Hemängsberget 2 (mj. rek. 1000031164) kohdalta. Jäännökset ovat joko suoraan ratalinjalla tai aivan sen vieressä. Maisema ja kulttuuriperintö -erillisraportissa todetaan, että näihin muinaisjäännöksiin on kajottava niin laajasti, että ne on tutkittava ja poistettava kokonaan.

Myntinmäkeen suunniteltu huoltotie Y102 kulkee paaluvälillä 140–300 valtakunnallisesti merkittävän arkeologisen kohteen Bergdal (mj. rek. 49010012, VARK-alue 100891) läpi Vanhaa Myntintietä pitkin. Vuoden 2023 koekaivauksen mukaan asuinpaikkaa on säilyneenä tien molemmilla puolilla. Vanha Myntintie on lisäksi historiallinen tieyhteys, joka ei sovellu huoltotieksi ilman merkittävää vahvistusta ja leventämistä, jotka vaikuttaisivat valtakunnallisesti kivitietiseen asuinpaikkaan.

Myntinmäkeen on myös osoitettu asemavaraus mahdollisesti myöhemmin toteutettavalle asemapaikalle. Asemapaikan varmistuminen on kytköksissä alueelle kaavoitettavan kaupunkikeskuksen toteutumiseen.

Espoon kaupunginmuseo katsoo, että koska Myntinmäen asemapaikan toteutuminen on vielä varmistumatta, Bergdalin valtakunnallisesti merkittävään arkeologiseen kohteeseen ei tule esittää tässä vaiheessa tarpeettomia kohteen arvoja heikentäviä toimenpiteitä. Tämän vuoksi museo ehdottaa, että huoltotie Y102 suunnitellaan kulkeväksi nykyisen golfkentän alueelle, Vanhan Myntintien eteläpuolelle.

Kohteiden Hemängsberget 1 ja Hemängsberget 2 osalta muinaisjäännöksiin kajoaminen edellyttää muinaismuistolain 13§:n mukaan Museoviraston kanssa käytäviä neuvotteluja, joissa määritellään, onko kajoaminen mahdollista ja millä ehdoilla. Neuvottelussa on kuultava myös maanomistajaa. Mikäli Huoltotietä Y102 jatkossakin suunnitellaan Vanhan-Myntintien kohdalle, tulee vastaava neuvottelu käydä myös kohteen Bergdal osalta.

Svartbäckträsket

Svartbäckträsketin alueella ratalinja kulkee kiinteän muinaisjäännöksen Svartbäck (mj. rek. 49010048) halki. Kohteella vuonna 2022 tehtyjen tutkimusten (Väisänen 2023) mukaan tällä kohdin ei kuitenkaan todettu merkkejä säilyneestä muinaisjäännöksestä.

Sen sijaan huoltotie Y104 kulkee toisen muinaisjäännöskohteen Svartbäck Ryte (mj. rek. 49010049) läpi. Huoltotie kulkee tässä samalla kohdin kuin Mustanpurontie, joka on 1700-luvulta periytyvä tieyhteys, eikä kelpaa sellaisenaan huoltotieksi.

Tämän vuoksi tien parantaminen edellyttää kajoamista Svartbäck Ryten kivitörmäalueeseen asuinpaikkaan, josta on havaittu vuoden 2023 tutkimuksissa (Seppä 2023) säilyneitä osia juuri Mustanpurontien varrella.

Edellä mainitun perusteella myös kohteeseen Svartbäck Ryte suunniteltu kajoaminen edellyttää muinaismuistolain 13§:n mukaista neuvottelua.

Museo esittää lisäksi, että huoltotien Y104 yhdistyminen Mustanpurontiehen on etelässä ratasillan alituksen kohdalla suunniteltava sujuvammaksi, eikä 1700-luvulta asti säilynyttä pohjois-etelä-suuntaista yhteyttä tule katkaista.

Yhteenveto

Espoon kaupunginmuseo esittää, että muinaismuistolain 13§:n neuvottelut käydään edellä mainittujen muinaisjäännöskohteiden osalta kokonaisuutena ennen jatkosuunnittelua näiden alueiden osalta. Hanke vastaa kokouksen järjestämisestä. Kaupunginmuseo tulee kutsua mukaan neuvotteluihin.

Museo esittää myös, että mitään muinaisjäännösten poistamiseen tähtääviä tutkimuksia ei tule aloittaa, ennen kuin hankkeen toteutuminen on varmistunut, rahoitus mukaan lukien.

Kaikissa kulttuurimaisemaan kohdistuvien vaikutusten lieventämistoimenpiteiden tarkemmassa suunnittelussa tulee olla yhteydessä Espoon kaupunginmuseoon.

Riitta Kela
palveluyksikön päällikkö
riitta2.kela@espoo.fi
043 827 3455

Eetu Sorvali
intendentti
eetu.sorvali@espoo.fi
040 485 5262

Tiedoksi

Museovirasto, kulttuuriympäristöpalvelut
Uudenmaan Ely-keskus, ympäristö ja luonnonvarat
Länsi-Uudenmaan museo
Turun kaupunginmuseo